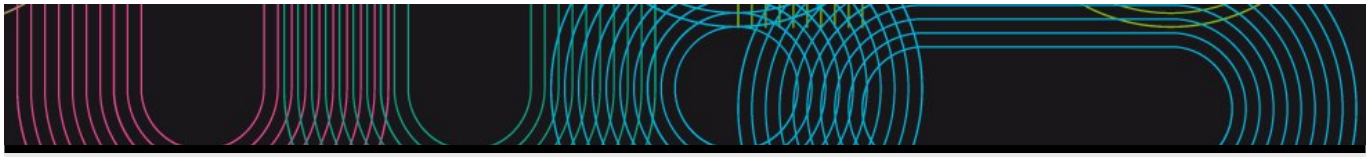

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Lingua e literatura: Español				
Materia	Lingua e literatura: Español			
Código	V51G120V01603			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	Álvarez Ledo, Sandra Teresa			
Profesorado	Álvarez Ledo, Sandra Teresa			
Correo-e	sandrateresa.alvarezledo@ceu.es			
Web	http://www.escuelamagisterioceuvigo.es			
Descrición xeral	Pretendemos que o alumnado adquira unha boa competencia lingüística e literaria do español e, para lograr este obxectivo, traballaranse as destrezas que entran en xogo no proceso comunicativo: a capacidade lectora, a expresión escrita e a análise lingüística e a interpretación de textos literarios.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
C5	Coñecer as propostas e desenvolvementos actuais baseados na aprendizaxe de competencias
C8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
C10	Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país e os condicionantes políticos e legislativos da actividade educativa
C11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais

C14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
C15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturales
C16	Deseñar, planificar e evaluar a actividade docente e a aprendizaxe no aula
C17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
C30	Desenvolver e evaluar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover a adquisición de competencias básicas nos estudantes
C37	Desenvolver e evaluar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
C43	Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación
C44	Adquirir formación literaria e coñecer a literatura infantil
C45	Coñecer o currículo escolar das linguas e a literatura
C46	Falar, ler e escribir correcta e adecuadamente nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma correspondente
C47	Coñecer o proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e o seu ensino
C48	Fomentar a lectura e animar a escribir
C49	Coñecer as dificultades para a aprendizaxe das linguas oficiais de estudantes doutras linguas
C50	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües
C51	Expresarse, oralmente e por escrito nunha lingua estranxeira
C52	Desenvolver e evaluar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
C53	Comprender os principios que contribúen á formación cultural, persoal e social desde as artes
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D9	Traballo en equipo
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D18	Creatividade

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e da comunicación.	A1 A2 A5	B3 B5 B11	C11 C15 C43 C46 C47 C48 C49 C50	D1 D3
Coñecer o currículo escolar da lingua española e da súa literatura.	A1 A2 A3	B1 B2 B3	C5 C8 C10 C17 C30 C37 C43 C44 C45 C48 C53	D1 D2 D16 D18
Adquirir coñecementos referidos aos procedementos de ensino-aprendizaxe da lingua española como medio de comunicación.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B10 B11	C5 C8 C11 C15 C16 C17 C30 C37 C47 C49 C50 C52	D1 D3 D14 D16

Saber aplicar estratexias didácticas para mellorar o proceso de desenvolvemento das habilidades lingüísticas de expresión e comprensión oral.	A1 A2 A3 A5	B1 B3 B11	C5 C8 C11 C43 C46 C49 C51 C53	D1 D2 D3 D14 D16
Coñecer o proceso de aprendizaxe da lingua escrita e do seu ensino.	A1 A2 A3 A5	B1 B3 B10	C5 C8 C11 C45 C46 C47 C48 C49 C50	D1 D2 D3 D14 D16
Desenvolver estratexias didácticas para a comprensión do texto escrito e promover a creatividade.	A1 A2 A3 A5	B1 B10 B11	C5 C14 C16 C30 C37 C43 C47 C52 C53	D1 D2 D3 D14 D16 D18
Coñecer e empregar adecuadamente recursos para fomentar a lectura como fonte de pracer e de enriquecemento persoal.	A1 A2 A3 A5	B1 B3 B10 B11	C5 C8 C11 C14 C15 C16 C17 C45 C46 C48	D1 D3 D16
Desenvolver e avaliar contidos do currículo empregando recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B5 B10	C5 C8 C13 C14 C16 C17 C30 C37 C43	D1 D9 D14 D15 D16

Contidos

Tema	
1. Avaliación do currículo escolar á luz dos principios básicos da linguaxe e a comunicación.	1.1. A lingua, a linguaxe e a lingüística. 1.2. As competencias lingüísticas: comprensión, expresión e interacción oral e escrita. 1.3. A lingua no currículo escolar de Educación Primaria.
2. Unidade e variedade do español: estándar, sociolectos e rexistros.	2.1. Norma e uso de español. 2.2. Os rexistros lingüísticos.
3. Interpretación e construción de textos desde o español, sobre todo de textos dos medios de comunicación social, do ámbito académico e da produción literaria.	3.1. Tipoloxías textuais. 3.2. O comentario de texto. 3.3. O texto académico de investigación.
4. Literatura, cultura, tradición e innovación.	4.1. Literatura Española. 4.2. A competencia lectora de textos literarios.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	11	24	35
Presentación	10	47	57
Resolución de problemas de forma autónoma	11	25	36
Lección maxistral	20	0	20

Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	Resolución en grupo de diversas tarefas de análise textual.
Presentación	Presentación oral de traballos.
Resolución de problemas de forma autónoma	Realización de actividades para pór en práctica os contidos teóricos da materia.
Lección maxistral	Sesións teórico-expositivas durante as que se fomentará a participación do estudantado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Durante a realización dos traballos nas horas prácticas, o alumnado contará coa orientación do profesor.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Traballo tutelado	Elaboración de propostas para a aplicación práctica dos contidos teóricos da materia.	40	A1 A2 A3 A4 A5	B4 B10 B11	C5 C8 C10 C11 C15 C16 C17 C30 C37 C44 C45 C46 C47	D1 D2 D3 D14 D15 D16 D18
Presentación	Probas prácticas nas que se evalúan traballos de análise e comentario elaborados na aula. Valoraranse tanto os contidos como a exposición oral.	25	A2 A3 A4 A5		C13 C14 C16 C17 C45 C46 C47	D1 D2 D3 D9 D14 D15 D16 D18
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame final no que se valorará a asimilación dos contidos expostos durante o curso e a capacidade de aplicalos de forma práctica mediante a análise textual.	35	A1 A2 A3 A4	B1 B10 B11	C8 C17 C43 C45 C46	D1 D2 D3 D14

Outros comentarios sobre a Avaliación

O exame final terá lugar na data establecida oficialmente. As datas poden consultarse na páxina web da Escola: https://www.escuelamagisterioceuvigo.es/organizacion-academica/

A proba "exame de preguntas de desenvolvemento" non computará na avaliación se non se obtén na mesma, como mínimo, a calificación de 1,7 puntos.

A participación e o esforzo no desenvolvemento das distintas actividades valorarase positivamente.

O alumnado que non cumpra co 80% da asistencia será avaliado pola modalidade global.

O estudantado que desexe optar pola modalidade global ha de informar á profesora pasado o primeiro mes do cuadrimestre, conforme ó estipulado no artigo 19 do Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado (aprobado no claustro do 18 de abril de 2023).

Avaliación global:

Exame con dúas partes:

-Comentario de texto: 50%

-Pregunta de desenvolvemento e reflexión sobre os contidos teóricos da materia: 50%

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

ALBORG, JUAN LUIS, **Historia de la Literatura Española**, Gredos, 1970

ALVAR, C., J. C. MAINER y R. NAVARRO, **Breve historia de la literatura española**, Alianza Editorial, 1998

DEYERMOND, ALAN, **Historia de la Literatura española 1. Edad Media**, Ariel, 1981

DUNCAN, W. MOIR, y EDWARD MERYON WILSON, **Historia de la Literatura Española 3. Siglo de Oro: teatro**, Ariel, 1982

GARRIDO GALLARDO, M. A. (dir.), **El lenguaje literario: vocabulario crítico.**, Síntesis, 2009

GASOL, A. Y ARÁNEGA, M., **Descubrir el placer de la lectura**, Edebé, 2000

GLENDINNING, NIGEL, **Historia de la Literatura Española 4. El siglo XVIII**, Ariel, 1981

GÓMEZ TORREGO, L., **Nuevo manual de español correcto**, Arco/libros, 2004

GÓMEZ TORREGO, L., **Hablar y escribir correctamente. Gramática normativa del español Actual I y II**, Arco/libros, 2009

JONES, R. O. , Y E. VÁZQUEZ, **Historia de la Literatura Española 2. Siglo de Oro: prosa y poesía (siglos XVI y XVII)**, Ariel, 1982

MAINER J. C., **Historia de la literatura española**, Crítica, 2010

Moreno Fernández, F., **Las variedades de la lengua española y su enseñanza**, Arco/Libros, S. L., 2023

RAMONEDA, A., **Manual de estilo. Guía práctica para escribir mejor**, Alianza Editorial, 2000

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA, **Ortografía de la lengua española**, Editorial Espasa-Calpe, 2010

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA, **Diccionario de la lengua española**, Editorial Espasa-Calpe, 2002

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA, **Diccionario panhispánico de dudas**, Editorial Espasa-Calpe, 2005

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA, **Nueva gramática de la lengua española. MANUAL.**, Editorial Espasa-Calpe, 2010

RODRÍGUEZ CACHO, LINA, **Manual de Historia de la literatura Española II: siglos XVIII al XIX**, Castalia, 2020

VILLANUEVA, D., **El comentario de textos marrativos**, Marenostrum, 2006

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Didáctica da lingua e literatura: Español/V51G120V01506
Didáctica da lingua e literatura: Galego/V51G120V01501

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Didáctica da lingua e literatura: Español/V51G120V01506

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Lingua galega/V51G120V01404
Lingua española/V51G120V01303

Outros comentarios

Horario de titorías: indicarase a comezos do cadrimestre.